

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Sausis - January 19, 1966

Nr. 7

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PO PREZIDENTO RAPORTO

L. B. JOHNSONAS ŽADA NEAPLEISTI VIETNAMO IR KARTU NESUMAZINTI KRAŠTO GEOROVES. — JO METINIS PRANEŠIMAS KONGRESUI KALBA UŽ TAI, KAD JIS TIKISI, JOG KARAS TOLIAU NESIPLĖS IR JO TAIKOS OFENZYVA ATNEŠ JEI NEFORMALIAS, TAI BENT FAKTINAS PALIAUBAS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Guns and Butter" -- daug kas apibūdino prezidento Johnsono metinį pranešimą apie JAV būklę 1966 metams prasidedant. Prezidentas žadėjo laikytis Vietnamo: "We will stay until aggression has stopped" -- ir kartunesustabdyti visuotinos gerovės siekiančių planų krašto viduje. Doleriais skaičiuojant tai kraštui turėtų kainuoti apie 113 milijonų dolerių, tačiau pagyvėjusi ūkinio gyvenimo sparta turėtų išduoti atnešti apie 111 milijonų dolerių. Kad tą sumą surinkus, reikėsią grąžinti tik metų pradžioje sustabdytus mokesčius naujiems automobiliams ir telefonams pasikalbėjimams bei kiek daugiau avansų išskaičiuoti iš atlyginimų. Tuo atveju deficitas siektų tik 1,8 milijoną dolerių, kas esą labai nedaug ir beveik sveika.

Tokia sąmata rodo, kad prezidentas tikisi, jog karas daugiau neišsiplės -- išlaidos kariuomenės reikalams numatyta padidinti 8 milijonais dolerių iki 58 milijonų.

Ar taip bus ar ne, didelė dalimi priklausys nuo to kaip pasibaigs prezidento taip vadinama "taikos ofenzyva". AP agentūros komentatorius John M. Hightower Johnsono pasiūlymą Hanoi žiniui tuose jo pranešimo žodžiuose: "we will respond if others reduce their use of force". (Mes taip pat atsakysime, jei kiti sumažins savo jėgos naudojimą.) Sustabdymas šiaurinio Vietnamo bombardavimo buvo ta kryptimi pirmas žingsnis; sekan-

tis priklausys komunistams. Atrodo, kad prezidentas komunistams siūlo de facto paliaubas, kurias jie gali priimti arba ne.

Joseph Alsop nagrinėdamas tą pačią "taikos ofenzyvą" taria, kad galimos dvi prielaidos apie tos ofenzyvos tikslą.

Pirmoji būtų, kad prezidentas nori labai dramatiškai parodyti, jog jis noris taikos, tačiau komunistai jai nepritaria ir užtat jam nelieka nieko kito kaip kariauti.

Antroji prielaida būtų visai priešinga. Teoretiškai esą visai galima, kad "taikos ofenzyva" siekiama apmėtyti visą padėtį ir JAV tikslus tam, kad prezidentą įgalinus pasitraukti. Alsopas netiki, kad Johnsonas to siektų, but "the fact to be faced that the peace offensive has in some measure created these conditions." (bet reikia pripažinti faktą, kad taikos ofenzyva iš dalies sudarė tokias sąlygas.).

Alsopas įspėja, kad tokiose sąlygose beveik būtų neįmanoma derėtis nesileidžiant į kapituliaciją ir pasitraukimą.

Tuo tarpu Walter Lippmann prezidentui siūlo elgtis de Gaulle pavyzdžiu (žūr. Newsweek sausio 17 d.). De Gaulle, kaip žinia, apsisprendė pasitraukti iš Alžiro, nors prancūzai ten dar nebuvo kariškai pralaimėję.

Tą pačią giesmę Lippmannas traukia ir aiškindamas Taškento susitarimą tarp Indijos ir Pakistano. Girdi, sovietų premjeras Kosyginas ten pasiekė to, ko negalėjo pasiekti britų premjeras

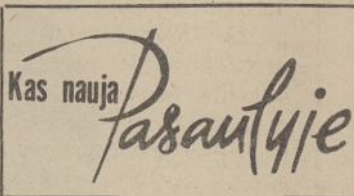
ar JAV. Tai todėl, kad Sovietų Sąjunga pati esanti Azijos valstybė.

(Lippmannas mano, kad pati didžiausia JAV užsienio politikos klaida slypi tame, kad jos siekia idealizmo nesiskaitydamos su geografija. Tokiame teigime yra tiesos: kodėl ginti demokratiją pietiniame Vietname, jei ji nebuvo ginta Vengrijoje ar ... Kuboje? Kai pradėti į tą klausimą ieškoti atsakymo, atsiranda prieštaravimų miške.)

Iš kitos pusės reikia pastebėti, kad Kosyginas galėjo prikaltinti Indiją ir Pakistaną atitraukti savo kariuomenes ne dėl to, kad Sovietija yra iš dalies Azijos valstybė, bet greičiau dėl to, kad abu kraštai faktinai negali vesti modernaus karo ir Taškento susitarimas tik patvirtino jau seniau nusistovėjusias paliaubas.

Kalbant apie geografiją, reikia dar atsiminti Lippmanno labai mėgiamą teigimą, kad JAV esančios jūrų galybė, o Kiniją žemumynas, todėl JAV turėtų vengti sausumos kovų. Čia Lippmannas pats nesiskaito su tuo geografiniu faktu, kad JAV gali greičiau pasiekti Vietnamą, negu Raudonoji Kinija ar Sovietų Sąjunga. Jom abiem didesniais kiekiais pristatyti ginklus, o tuo labiau pasiūsti savo kariuomenę būtų labai sunku. Korėja buvo kur kas arčiau ir prie sovietų ir prie kinų pramonės bazių. Todėl atrodo, kad JAV galėtų padidinti savo valią, jei tam turėtų pasiryžimo.

Prezidento metinis pranešimas tą pasiryžimą tik iš dalies pademonstravo. Jopabrėžtastai kos troškimas, jo noras sustabdyti kovą - "I will try to end this battle" - palieka tam tikrų abejonių, apie kurias kalbėjo Alsopas.

* NERANDANT TINKAMO ATSAKŲMO į prez. Johnsono "taikos ofenzyvą", Washingtono sluogsnuose esą svarstoma galimybė tai diplomatinei ofenzyvai baigti. Vietnamo naujų metų šventei pasiūlytas ruošiamasi karinei ofenzyvai iš abiejų pusių. Š. Vietnamas tuo tarpu gana aiškiai reiškia savo nuomonę, kad su amerikonaais negali būti vedamos jokios derybos, kol jie neatsisakys savo įsipareigojimų Saigono vyriausybei.

Washingtonas vistik laukia bent kokio taikos ženklų, nors tai būtų ir "paskutinė minutė prieš 12..."

* KUBOS DIKTATORIUS F. CASTRO prisipažino pagelbėjęs

Minint Dirvos 50 metų sukaktį Philadelphiaje, naujais šimtininkais į Vilties draugiją įstojo dr. Br. Vigelis, V. Gruzdis ir Lietuvos banko prezidentas Ch. Cheledinas.

AMERIKOS UNIVERSITETAIS NESIDOMI SOVIETINIAIS PROPAGANDISTAIS

Prorektorius Grigonio nusivylimas

Nepasitenkinimas ir nusivylimas vyrauja Vilniaus universiteto prorektorius J. Grigonio įspūdžiuose iš pasivažinėjimo po Ameriką.

Sovietiniai keliauninkai savo pasipasakojimuose apie tokias keliones dažniausia bando pamėgdžioti poetą Majakovskį, kuris prieš apie 45 metus parašytame bravūriškame eilėraštyje taip iškėlė sovietinio piliečio reikšmę kad bolševikų veikėjai įtikėjo, jog užsieniuose pakanka ištraukti iš kišenės sovietinį pasą, ir tuoj aplink susirinks būriai susižavėjusių gerbėjų. Gailestingai tokią malonią iliuziją išsklaidyti, net ir dabartiniai ekskursantai už Vilniaus savo įspūdžiuose apie keliones

Domėnikonų respublikoje įvykusiam sukilimui. Ilgoje užtruksioje kalboje jam beliko teisingis, kodėl tas sukilimas nepavyko. Girdi, kaip jis gynimosi ginklų pagelba galėjęs sulaukyti "jančių imperialistų" antpuolį, neturint atominės bombos?

būtinai pasigiria, kad kur tik jie pasisukę, ten būvę apsupti godaus gerbėjų susidomėjimo.

J. Grigonis bene pirmasis, nepatenkintas ir pasipiktinęs, atvirai ir gana karčiai pasipasakojo (Tiesoj, 1965/301), kad būvęs nustebintas kitokios tikrovės.

Ekskursijoje, kurioje jis dalyvavo, buvo, kaip jis pasibraižė, "28 mokslininkai: jų tarpe 3 respublikų mokslų akademijų viceprezidentai, daktarai, profesorai, 14 tautybių atstovai". Būdami toki mokslininkai, ekskursantai norėjo pamatyti Amerikos universitetus ir, būdami pripratę prie minties, kad jie patys yra didi įdomybė ir savo apsilankymus teikia didelę garbę, tikėjosi būti sutikti ant "raudonų kilimų". Nustebimas, pasipiktinimas ir nusivylimas prasidėjo Chicago universitete, kai lankytojus "sutiko teologijos fakulteto II kurso studentas... nuvedė parodyti bažnyčią, vėliau pervedė teisės fakulteto koridorius, parodė teismo salę, kurioje studentai mokomi teisti ir ginti teisiamuosius"... Vėliau ekskursantams buvo parodytas energijos atominių dalelių greitintuvas, įrengtas 1948 metais ("dabar, praėjus 17 metų", — rašo J. Grigonis, — "pamatyti tokią mokslo 'naują' natūroje didelio įdomumo nebuvo"). Naujesnes skaičiavimo mašinas parodė tik per stiklinę sieną. Ir rodė ne profesorius, o tik to skyriaus jaunas ūkio vedėjas... Pagaliau ekskursantai būvę nuvesti susitikti ir su dėstytojų būriu. Grigonis vienam iš jų pasiskundęs tokiu priėmimu. Tas, žinoma, pasipiktinęs, bet sakęs, kad "čia visada taip priima tarybines delegacijas".

Vėliau ekskursantai pripratę prie tokių sutikimų aukštojoje mokykloje, nes: "Taip buvo ir Vašingtone Džordžtauno (Georgetown) universitete, kuriam vadovauja jėzuitai, Bostono

technologijos institute ir Harvardo universitete bei Niujorko Kolumbijos universitete".

J. Grigonis pasirodo nesupratus savo vietos, į kurią, jis buvo patekęs šioje ekskursijoje. Nes, nepaisant koki buvo tos ekskursijos dalyvių mokslo laipsniai ar pareigos, tai buvo ne mokslininkų, o propagandistų ekskursija, keliaujančių kaip Znanije (lietuviškai žinija) organizacijos veikėjų grupė. Ši organizacija anksčiau buvo vadinama "Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija", ir jos svarbiausias užsiėmimas — propaganda; Kremliaus politikos, be skirtumo kada kokia ji yra, išmintingumo įrodinėjimas ir mokslo populiarizacija, pritaikinta ateizmui skleisti. Šios organizacijos vadai ir veikėjai, jų tarpe ir prorektorius J. Grigonis, nesugebėjo suprasti, kad rimtos mokslo institucijos su tokia tariamai moksline organizacija iš tikrųjų mažai tegali turėti bendros kalbos.

Drąsiau "savo kūdroj"

Jaukiai prorektorius pasijuto tik Chicago Mildos salėje, kur jį pasitiko nebe durininkas, o pats Vilnės redaktorius Jonikas. Savam lygyje jautėsi ir Bostono klube, arba New Yorke su A. Bimba ir R. Mizara Laisvės redakcijoje. Iš čia jis pasisėmė šiek tiek ir informacijų apie Ameriką. Tai buvo tą vakarą, kai New Yorke nebuvo elektros energijos. Prorektorius švietėsi prie žvakių šviesos, ir informacijos susidarė tik žinijos draugijai tetinkamo lygio. Būtent, tragiškiausiai viskas tą vakarą Amerikoje atrodė dėl to, kad nutrūkus elektros srovei, būvęs sustabdytas ir telefoninis susisiekimas. O to priežastis esanti, kad telefonas priklauso privačiai kapitalistinei bendrovei, kuri už kiekvieną pasikalbėjimą ima mokesį, bet be elektros ne-

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvoj aprūpinimas senatvėje "jau užtikrintas"...

Trylika nuosimčių Lietuvos gyventojų gauna pensijas arba valstybines pašalpas. Tokia informacija paskelbta iš tiesioginio šaltinio — iš deputatės ir socialinio aprūpinimo ministrės Tatjanos Jančaitytės lūpų.

Pensijas gaunančių esą 357 tūkstančiai, pašalpas — 49 tūkstančiai, taigi iš viso 406 tūkstančiai.

Finansų ministras R. Sikorskis dar pažymėjo, kad vien kolchozininkų pensininkų yra 170 tūkstančių. Jiems pensijų 1966 metais bus išmokėta 19 milijonų rublių. Visiems pensininkams ir pašalpininkams, T. Jančaitytės duomenimis, bus išmokėta 89,290,000 rublių.

Iš tų duomenų matyt, kad vidutinė pensija yra apie 18 rublių mėnesiui. (Palygintina su maitinimosi kainomis studentų stipendininkų valgyklose — 25 rubliai mėnesiui).

Yra ir už tą vidurkį didesnių pensijų, kadangi beveik pusė pensininkų (170 tūkstančių) yra kolchozininkai, kuriems skirta tik 19 milijonų rublių, taigi vidutiniškai tik po 9 rublius per mėnesį.

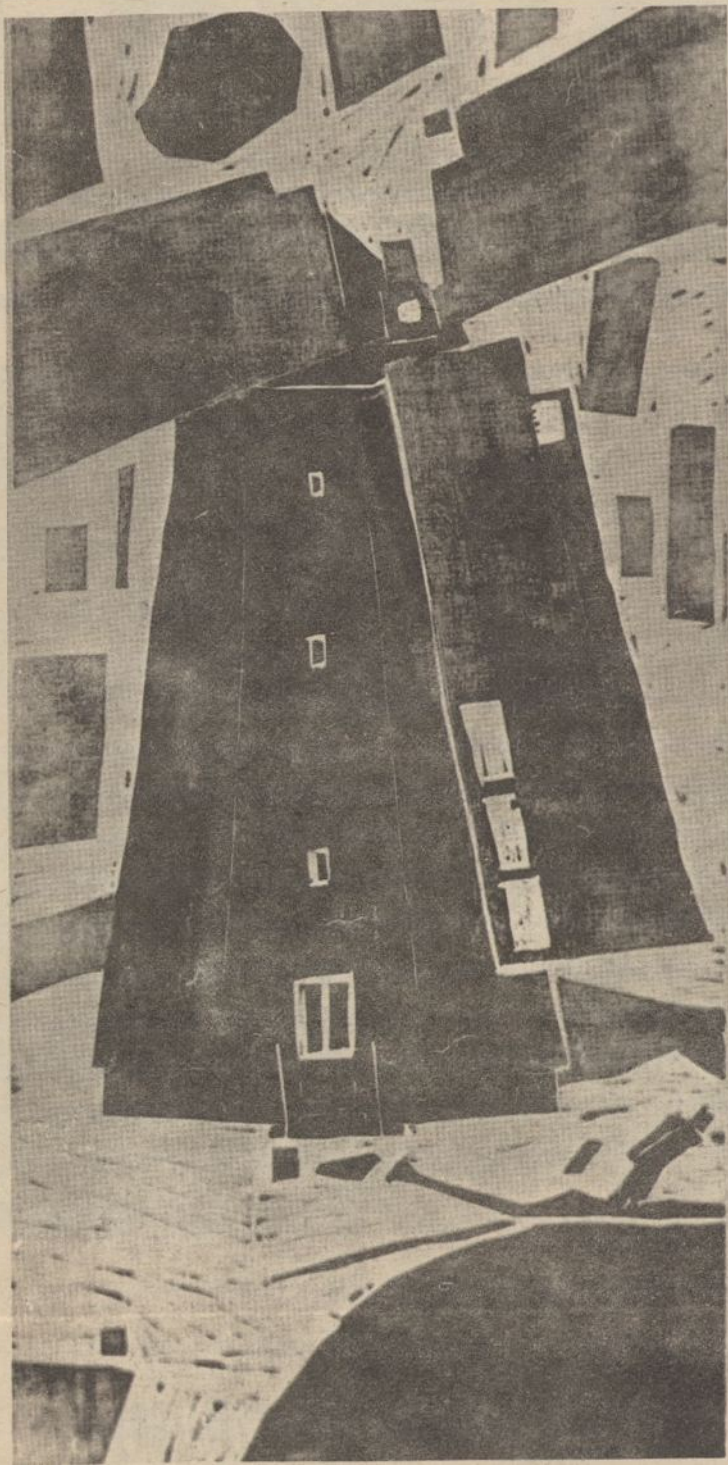
1967 metais kolchozininkų būsia daugiau — 181 tūkstantis, ir jų pensijoms bei pašalpoms būsia skirta 27 milijonai rublių. Atseit,

jų pensijų vidurkis bus pakeltas iki apie 12 su puse rublio per mėnesį (41 kapeika dienai).

Kolchozinių pensininkų tarpe yra 26 tūkstančiai tokių, kurie neteko net ir "kollektivinės nuosavybės", kai jų kolchozai buvo paversti sovchozais. Jų kadai būvę ūkiai dabar valdinių dvarų dalis, o jiems už tai — pensija, užtikrinanti galimybę senatvėje kasdien bent po vieną kartą užkąsti.

Kuboje maisto porcija vis mažėja ir mažėja...

Viktoro Petravičiaus Ruduo (medžio raižinys) iš šiuo metu Clevelande vykstančios jo kūrinių parodos, kurioje išstatyta 45 grafikos darbai, spalvoti ir juoda-balta.

NUOMONĖS IR PAŽIŪROS

KAS JUNGIA IR KAS SKIRIA?

Vytautas Meškauskas

Niekados nesitikėjau, kad turėsiu Dirvoje užstoti Draugą prieš kai kuriuos... Juozo Bachuno priekaištus, padarytus "Kaipieškom, kas mus jungia" straipsnyje (žiūr. Dirvos sausio 10 d. Nr.). Bet gyvenimas mėgsta špokus. Mat, tame straipsnyje, kol kalbama bendrais posakiais, pasakyta nemažai tiesos, tačiau nuo jos, mano nuomone, tolokai nukrypstanta sustojant prie kelių konkrečių atsitikimų. Tikra tiesa, kaip teigia J. J. B., kad mūsuose per dažnai apšaukiamas "komunistu" kiekvienas "skirtingos nuomonės reiškėjas ar skirtingų kelių ieškotojas", tačiau Draugo (ir Naujienų) reakcija į J. Bachuno minimus, kai kurių lietuvių susitikimus su Vilniaus universiteto rektorium ir kitais pareigūnais yra labai suprantama, logiška ir sveikintina.

Kad tai išsiaiškintum, noriu pradėti nuo savęs. Esu pabėgėlis nuo komunizmo. Asmeniškai esu nuo jo labai daug nukentėjęs, mano karjera, mano gyvenimas buvo sugriautas, lygiai taip pat kaip ir mano tautos ir valstybės. Savime suprantama, kad dėl to aš neturiu ypatingos simpatijos to režimo atstovams, nors jie asmeniškai ir nebūtų atsakingi už man padarytas skriaudas. Pasirinkęs laisvę (iškilmingai tariant), aš nenoriu susitikti su vergijos reprezentantais. Tai jausinė pusė.

Lieka dar protas. Ką jis sako? Kiekvienas sovietų pareigūnas ilgėsiu nusiūstas į svetimą kraštą, paprastai turi specialų šnipinėjimo uždavinį. Maža to, jis paprastai dar pats yra sekamas, kad neiškryptų iš nustatytų vėžių. Tai išplaukia iš totalitarinio režimo esmės ir būtytikrai keista, jei būtų kitaip. Kokia prasme tada ruošti grupinį susitikimą su tokiu pareigūnu, kuriame nei "šios pusės dalyviai", nei jis pats net negali jaustis visai laisvai?

"Negražu ir kvaila" -- yra mano supratimas. Ir ne tik mano, bet, jaučiu, ir tūkstančių kitų tautiečių.

J. J. B. sako, kad jaučiamas įdomumas "iš arčiau pažinti" "kas čia per paukštis". Man atrodo, kad tie smalsuoliai turėtų suprasti, jog tokiame grupiniame susirinkime nieko negalima pažinti. To siekiant, rasit, vėta būtų tokį svečią prigrirdyti ar griebtis kokių kitų James Bond filmuose rodomų metodų. Yra čia ir antra medalio pusė. Galima visai logiškai prileisti, kad Lietuva ilgą laiką praleis komunistinio režimo "globoje". Jei taip, tai gal reikia ieškoti kelių kokių nors specialiam "bendradarbiavimui", kuris, ra-

sit, padėtų sušvelninti režimą ir leistų jį lengviau pernešti tėvynėje pasiliksiams tautiečiams, giminėm, draugam ir t. t. Iš dalies tai jau pasiekiamo siųsdami siuntinius, nes jie įgalina gavėjus geriau išsiversti, negu negaunančius. Deja, tuo tos galimybės ir būna išsemtos.

Tuo klausimu, atrodo, naujų kelių ieško Santara-Šviesa. Prieš keletą metų man net teko dalyvauti panašiose diskusijose tos organizacijos suvažiavimo metu J. J. Bachuno Tabor Farmoje, tačiau, kiek aš žinau ir ten iki šiol nesurastas koks nors patentuotas išradimas. Logiškiausią pereinamąjį etapą patarimą davė prof. A. J. Greimas siūlydamas, jei esu gerai informuotas, tiems, kurie nori aktyviai prisidėti prie Lietuvos būklės pagerinimo, vyksti į ... Lietuvą, eventualiai stoti į komunistų partiją ir siekti to, kad lietuviai kompartijos nariai būtų pranašesni už kitų tautų komunistus. Tame pasiūlyme, politiška galvojant -- o politika yra galimybių išnaudojimo menas -- yra logikos. Juk kitos galimybės nėra. Tačiau nei pats Greimas, nei koks nors p. T. ar kiti naujų kelių ieškotojai, tuo keliu kol kas neina. Jie turbūt instinktyviai jaučia, kad sovietai į tokius ieškotojus pažinėtų gana kreivai. Pagal jų dabartinę madą, jie tokius "ieškotojus" greičiausiai pasodintų į beprotnamius, kur laimė nelaimėje -- jie rasit galėtų susitikti su sovietų intelektualinio elito atstovais.

Manau, kad turime būti dėkingi A. J. Greimui už tašką ant i pastatymą. Jo siūlytu keliu mes negalime eiti su kokių nors organizacinių pritarimų, sovietai tikrai žinotų su didžiausiu tarimu, jei žinotų, kad kas nors pas juos atvyko "pagerinti komunizmą" pagal nutarimą Tabor farmoje. Tuo keliu galima eiti tik labai asmeniškai ir slapta. Taip, kaip darė Adomo Mickevičiaus apdainuotas Konradas Valenrodas. Deja, toji

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

LIUDAS GIRA jau aną keturiasdešimtųjų metų vasarą, eilėraštyje "Keturių raidės", apsidžiaugė, kad "Lietuvos nebėr, yra -- LTSRI"

Mes piktinomės, o bolševikų propagandistai, kuriems "revoliucijos" iliuzijos rūpėjo kurkas labiau, negu Lietuva, šokinėjo tą eilutę pasigriebę, kaip geležėlę radę.

Dabar jie jau apsižiūrėjo, kad Gira -- turbūt netyčia, o tik iš to savo nekontroliuoto entuziazmo plaukti su kiekviena srove, į kurią tik patekdavo -- anuomet įbrandino juos į klampynę. Tasai Giros šūkis jau seniai tytomis išmestas į niekalų laužą. Dabar agitpropas ar propagitas išvertė tą rankovę kitu šonu ir įtikinėja, kad "LTSR", ar -- kaip jie dabar mieliau sako -- "tarybinė Lietuva" esanti tikra Lietuva...

Čia ir atskamba iš ano Giros eilėraščio anuomet beveik nepastebėta, Giros gal nei nemanyta, bet vis dėlto į tuos žodžius tvirtai įsispraudusi kita reikšmė. Būtent, kad Lietuva ir "LTSR" -- visiškai ne tas pats.

O kas gi "LTSR"? Anot Giros -- tik keturios raidės. Pabandykit tą kam nors išversti angliškai, -- iškart supras...

Mums Lietuva yra Lietuva: ar ji laisva, nepriklausoma, ar demokratiškai ar autokratiškai besivaldanti, ar okupuota, inkorporuota, užgrobita, ar senovinė, dabartinė ar būsimoji -- vistiek Lietuva. O "LTSR" ar "tarybinė Lietuva" -- svetimos administracinės sistemos pasivadėjimas. Administracinė sistema -- tik narvas, ne paukštis.

"Narvo" savininkas niekad ir niekam iš mūsų nesitūlė "paukštį paleisinti", ypač kultūriniais "grūdais" (ką ir bekalbėti apie politinius). Šio tik pasigėrėti tuo narvu, šio jį pačių gaminamo "kultūrinio lesalo" paragauti, -- tai ir viskas. Jokio siūlymo bendradarbiauti. Jei kas norėtų patarnaut (pav., papuošti, ar pastiprint narvą, kad paukštis neišskristų) -- gal ir nepavyrų. Bet pakaks, jei tik pagirsi narvo gražumą, ar pasižiūrėjęs bent nepapeiksi. Jei kas tą ima vadinti bendradarbiavimu, tai dalykus vadina ne savais vardais.

Iš to ir tasai fiktyvus aliarmas, kad, esą, "bendradarbiavimo šalininkų skaičius didėja". Jei didėja, tai didėja tik skaičius išdrįstančių "pasižiūrėti į narvą". Kas iš tūščio smalsumo, kas ir daug rimtesniais sumetimais, bet drįsta. Ir štai -- pasirodo, kad ne vien bolševikai tyčia stengiasi suplakti ir supainioti skirtingų reikšmių žodžius, pakišdami vienus vietų kitų. Ir mūsiškėj semantikoje jau siūloma nebematyti skirtumo tarp reikšmės tokių posakių, kaip "kultūrinis bendradarbiavimas su LTSR" ir pavyzdžiui, šūkis "veidu į Lietuvą". Tai, esą, tas pats. Argi?

poema yra tik labai graži fikcija, bet ne tikrovė.

Atvirai kalbant, mūsų visi veiksniai nekažinką padaro laisvinimo fronte. Jų jėgos ribotos, uždavinys nepaprastai sunkus. Bet iš kitos pusės gerai, kad jie bent simbolizuoja daugumos pabėgėlių troškimus. Politika pilna netikėtumų -- tai teigia net pats W. Lippmannas. Tačiau kol

kas visos diskusijos apie "bendradarbiavimą", kurios paprastai sukasi apie krištaliniai aiškius dalykus, jei ir palieka kokių pasekų, tai tik kiek pakerta jau ir taip silpną veiksmų autoritetą. Tokiu būdu atsiduriame tragiškoje situacijoje, savo rankomis pakertam mūsų daugumos troškimo simbolius. Ir tai mus skiria.

Amerikos universitetai nesidomi sovietiniais propagandistais...

(Atkelta iš 1 psl.)

gali veikti pasikalbėjimų skaičiavimo mašinos, kapitalistinė bendrovė negali leisti kalbėti telefonu, jei negalima jo užregistruoti, todėl išjungė telefonus...

Prorektorius, o lengvatikis

Nenuostabu, kad Laisvės redaktoriai šitaip moksliskai išaiškino Amerikos telefono veikimą, ir nenuostabu, kad universitetų fizikos profesoriai neturėjo bendros kalbos su prorektorium, kuris tokiu aiškinimu ne tik pasitikėjo, bet ir namo parvažiavęs jį laikraščiuose skelbia, kaip tikrą dalyką. Prorektorius perdidelis pasitikėjimas Laisvės redaktorių nusimanymu apie Amerikos telefonus ir ūkinę sistemą bus buvusi pagrindinė jo pergyventos "tragedijos" priežastis, nes telefonu susisiektas nebuvo nutrauktas: reikėjo tik bent pusę minutės ilgiau palaukti, kol įsijungs stoties signalas... Fizikos profesorius nesuprato, kad automatinė telefonų centrinė "užsikemša", kai beveik visi abonentai vienu metu bando kalbėti, ir tik dėlto, o ne dėl kapitalistų gobšumo centrinės signalas ne iš karto įsijungia.

Prorektorius kartojo ir iš Maskvos paskleistą komentarą, kad "socialistinėj santvarkoj toki dalykai (kaip elektros energijos tiekimo sutrikimas) negali atsitikti", nes ten "žmogus visada pirmoje eilėje", o kapitalistinėj sistemoj -- pirmoj eilėj pilnas. Prorektorius įtikėjo Laisvės redaktorių aiškinimais, kad elektros srovės nutrūkimo priežastis irgi elektros kompanijų pelnai. Jos, girdi, nuo tokių įvykių nenukenčia. Jei kompanijos rūpinęsi nuo tokių sugedimų, tai, esą jų pelnas sumažėtų...

(Prorektorius nepastebėjo, kad visos Lietuvoj veikiančios elektrinės irgi ekonomijos sumetimais yra įjungtos į vieną sistemą, apimančią plotą nuo Minsko iki Karaliaučiaus ir Leningrado, panašiai, kaip ir šiaurinės Amerikos rytiniame pakraštyje).

Parvežė į Lietuvą J. Griogonis ir dar vieną pastabą, girdėtą toj pačioj Laisvės redakcijoj: "žvakes išpiko keleriems metams į priekį". Per vieną valandą. Iš Lietuvos rašo: "Pas mus toki dalykai negali įvykti".

(ELTA)

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį
ano 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį ano 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį ano 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7477

John J. Kazanietz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MCSĮ ĮSTAIGOS

ATIDARYK BONKĄ UGNYJE DARYTO SKONIO SAVO BIČIULIUI

Pavaišink jį stipriu, atmintinu Stroh's skoniu... vieninteliu amerikietišku alumi, darytu tiesiogine ugnimi. Tuo būdu jis daromas, kad jūs ir visi jūsų bičiuliai galėtų gardžiuotis išmintinu ugnyje darytu skoniu. Populiarusis Stroh's... turi skonį, kurį kiti norėtų turėti.

Stroh's

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio, Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenys ir St. Santvaras.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Apie Australijos Lietuvos Jaunimo Kongresą, prasidėjusį sausio 3 d. Sydnėje, pirmąsias žinias gavome per Mūsų Pastogę (sausio 10 d.).

Kongresas buvo pradėtas ALB Krašto v-bos pirm. S. Narušio sveikinimu, Kongresui pirmininkavęs R. Cibas, Centr. Jaunimo Komiteto pirmininkas, perdavė susirinkusiems gausius sveikinimus iš svetur ir kitų organizacijų.

Iš pradinių darbų matosi, kad Kongresas ne vien tik šoko ir linksminosi, bet kalbėjosi, aiškino pagrindiniais lietuviybės klausimais. Parengime "Atsakymai klausimams" jaunimas kėlė klausimus, o vyr. kartos atstovai atsakinėjo.

Anot Mūsų Pastogės "būdinga ne tiek vyresnės kartos atstovų atsakymai, bet pirmoji eilė klausimai, kurie degina jaunuosius ir liudija jų rūpestį. O jų dėmesys stovėjo ne komfortas ir dienos sensacija, kaip daugelis sprendžia iš paviršutiniško dabarties jaunimo elgesio, bet gili tautinė problema. Neklausiant, ar vyresniųjų atsakymais jie buvo patenkinti, ar ne, bet tik viena aišku, kad klausimuose iškeldami savo abejones jie pasirodė atviri savoms problemoms ir kad jiems rūpi lietuviybės klausimas lygiai tokiu pačiu aštrumu, kaip ir vyresniesiems."

M. P. vedamasis (v.k.) savo išvadomis būdingas ir išsėmėtinai besiruošiantiems Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongresui: "Iš suvažiavusių jaunųjų nuotaikų ir atsinešimo galima išvesti, kad mūsų jaunimo rūpestis sutampa su mūsų -- vyresnės kartos -- rūpesčiais, tik vyresnieji klausia, kas mus pavaduos, o jaunieji klausia, kaip mums įstoti į tą lietuvišką gyvenimą ir veiklą. Atsakymas slypi bendrame vyresniųjų ir jaunųjų sutarime."

Iš Australijos Lietuvos Jaunimo Kongreso pradinių įspūdžių būtų sunku daryti toli einančias išvadas. Tačiau jau dabar yra aišku, kad bendras jauniosios ir vyresniosios kartos sutarimas tolimesniam darbe slypi sutarime kaip galutinioje išvadoje. Tas

sutarimas neišjungia dialogo ir nenukerta jo vienu smūgiu -- nei Jaunimo Metų nei Kongreso smūgiu. Šaltas ir gerai apgalvotas vyksmas, klaidoje prisipažinimas ir už klaidą nesukubėjimas galvų ant iešmo užmauti ir skalpais prekiauti, ves į sandėrį naudingą visom veikliųjų lietuvių kartom. Pagaliau, lietuviškoje veikloje negalima ribotis kuria nors amžiaus riba.

Tai veiklai pasirošimas, joje reiškiniai, visuomenės pasitikėjimas -- lemia tų kelių, kurie linkę savo laiką, darbą ir energiją pašvęsti lietuviškam reikalui.

PAVĖJIS RAŠO PAVĖJUI...

Sausio 7 d., Dirva, Nr. 2 A. Pavėjis rašo... "Paskutinės 'Nemunas žydi' repetacijos. Ansamblui gimus 1945 metais Vokietijoje, šis Gasparo Veličkos parašytas ir surežisuotas veiklas Dainavai iš karto davė spalvą ir toną. Dainavą padarė mėgiamiausiu ir visose stovyklose labiausiai laukiamu svečiu."

Ne, ne, p. Pavėji, tūkstantį kartų ne. G. Veličkos parašytas ir surežisuotas veiklas "Nemunas žydi," muzikinę sritį vadovaujant muz. Stepui Sodeikai, pirmą kartą buvo pastatytas, 1946 m. vasario 16 d. Tautinio Ansamblio, Wiesbadene. Ir iš karto davė spalvą ir toną Tautiniam ansambliui ir jį padarė visose stovyklose labai mėgiamu ir laukiamu svečiu, o ne Dainavą.

Dainava nebuvo ir nėra tiek nusigyvenusi, kad p. A. Pavėjui ją reikėtų dangstyti kitų ansamblių garbės skraiste.

Buvęs dainaviotis
Stasys Radžiūnas
Omaha

JAUNIMO MINTYS

SUKAKTIES METUS PABAIGUS, IŠSIAIŠKINIMO – PRADĖJUS

Mykolas Druga

Praejo Lietuvos okupacijos 25-tosios sukakties metai, palikę ryškius pėdsakus. Iš įvairaus pobūdžio darbų, kuriais ši sukaktis pabėgėlių buvo paminėta, vienas iš mažiausiai reklamos susilaukusių, bet daugiausia prasmės turinčių, buvo Tėvų Jėzuitų Chicagoje leidžiamų "Laiškų Lietuviams" 1965 m. rugsėjo numeris. Tai žurnalistinis darbas, skirtas antireliginės veiklos Lietuvoje nušvietimui, pasiremiant vien sovietiniais šaltiniais. Šio žurnalo numeris svarbus ne tik tuo, kad juo pasidarė lengvai prieinama didelio aktualumo bei įdomumo medžiaga iš krašto gyvenimo, laukianti bent vieno sociologo ar psichologo studijinio interpretavimo, bet ir tuo, kad jo puslapis paskleidęs, kiekvienas, net ir eilinis skaitytojas, gali susidaryti dabartinės komunistinės santvarkos vieno svarbaus aspekto gana patikimą ir aiškų vaizdą, teikiantį vertingų sugestijų protinai akcijai, lietuvių visuomenėje ir vėl su triukšmu iškilus santykiavimo su tauta klausimui.

Vienas ryškiausių įtaigojimų, mano nuomone, gaunamų iš šio "Laiškų Lietuviams" numerio, yra tai, jog sovietinė santvarka Lietuvoje tebeatstovauja aukšto laipsnio uždarą dvasiją. Valdžia įvairiausiomis priemonėmis bando visą tautą priversti prie oficialiosios pasaulėžiūros priėmimo ir tuo panaikinti nekonformizmą ir laisvą apsisprendimą idėjų ir filosofinio mąstymo sferoje. Tačiau ši aplinkybė, kad sovietinės sistemos kraštuose valdžia nuolat ir su atsidėjimu kovoją prieš moksline laisvę bei kritišką galvą, kurio vis nepasiseka pilnai numalšinti ji gimdančioje žmogiškoje širdyje, dar neraiškia, kad tebesaučia senoji fizinė priepaūda. Žinios, pastoviai sklindusios ir sklindančios Vakarų pasaulyje, keliančios viltį tautą mylintiems, jog komunistinis režimas esti sušvelnėjęs ir ima pamažu žmoniškėti, sutinka su "Laiškų Lietuviams" liudijimu ir yra tikros bent viena prasme. Būtent, ta prasme, kad akivaizdusis fizinis teroras yra dingęs, nors, deja, yra pasilikusi moralinė bei dvasinė tironija, pristatant mokyklose ir per kitas visuomenės auklėjimo priemones marksizmą -- leninizmą kaip nedvejotiną dogmą ir, be to, dar kaip mokslo "faktą", visai užgniaujant ieškąjimą bei kritišką įvairių galimybių svarstymą, be kurio iš esmės negali būti humanitarinių ir socialinių mokslų.

Šios krašto padėties -- stalinistinio teroro praėjimo, bet dvasinės nelaisvės užgesimo ir net sustiprinimo -- akivaizdoje, kokia galėtų būti mūsų išeivių laikysena savo krašto atžvilgiu? Šių metų eigoje lietuviškoje

spaudoje pasirodys visa eilė straipsnių, nagrinėsiančių šį kerstinės reikšmės klausimą naujų svarstymų ir įvykių šviesoje. Šioje vietoje norisi tik pastebėti, jog Lietuvoje, kaip naudodamiesi pačiais komunistų šaltiniais atskleidžia "Laiškų Lietuviams", religinis tikėjimas dar nėra išblėses, ir kur-ne-kur inteligentiškesnės, filosofuojančios galvos marksizmą, leninizmą privačiai toli gražu nelaiko nekrikotiku. Šitai ir yra silpnoji vieta, kurią išeivija turėtų išnaudoti ir į kurią turėtų nukreipti dalį Lietuvos vadavimo pastangų. Reikia krašto žmones priešpastatyti Vakarų idėjoms, kurių vis ilgimasi, ir priešintis komunistų pastangoms iš mūsų tėvynėje pasilikusį brolių padaryti pilnai uždarą visuomenę. Ši mūsų kontra-akcija turėtų susidėti iš nuolatinio ir kantraus knygų siuntinėjimo į pavergtą tėvynę ir iš nebijojimo palaikyti apgalvotus ryšius su kartais Amerikon iš jos atvykstančiais lietuviams. Juk tik šitokiu krašto žmonių pastatymu prieš Vakarų pasaulio gyvenimą tegalima išlaikyti ir ko gero sustiprinti taip gniauziamą tikėjimą laisve ir nekomunistinėmis vertybėmis. Argumentas, kad, sakysim, knygos adresatų nepasieks, negalioja ta prasme, jog ką nors knygos vis tiek pasieks, ir žmogaus smalsumas dar perdidelis, kad nebūtų susigundyta tų knygų perskaityti. Ir abejotina, ar gerų lietuviškų knygų ir žurnalų kartotinės siuntos, jas gavusiems ir pavarčiusiems, giliai širdyje neturėtų jokios įtakos. Šį argumentą tepaillustruoja kad ir šios pastabos.

Marksistinė ir antireliginė propaganda, varoma Lietuvos auklėjimo institucijose ir kitur, yra paties primitiviausio laipsnio. Polemikoje su religija retai kur su ja susitinkama jos pačios plotmėje -- visur puolama tai klerikalizmas, tai tam tikri atskiri religiniai ritualai, kurie be religinės idėjos gelmės iš tikro neturi prasmės, bet niekur nesugebama rungtis su religija, kaip su ja turėtų būti rungtinasi, būtent rimtai intelektualinėje plotmėje, pripažįstant, kad ji yra filosofijos (plačiau prasme) ir psichologijos apraška. Viena iš pačių dažniausių šitokių nesąžiningų priemonių yra nuolatinis įtaigojimas, jog religija yra žlunganti. Tai, aišku, nėra religijos kritika, o tik paprastas proto "išplėvimo" metodas, pagrįstas principu, kad žmogus natūraliai neičia dalykus, kurie jam nuolatos pristatomi kaip silpni ir žlungantys, turį vis mažiau įtakos ir pasekėjų. Tačiau pats negražiausias antireliginės kovos būdas siekia nuteikti vaikus prieš savo religingas šeimąs bei tėvus, pastaruosius karikatūroje pristatant kaip piktas, surizgusius, cypdavadiškas būtybes, verčiančias ašarojančius vaikelius prie kažkokių kvailių praktikų, ėjimo sekmadeniais į Bažnyčią, kada jie galėtų taip smagiai lauke pažaisiti. Šis šeimos griovimas dar kartą atskleidžia, jog, prieštaraujama savo pačios konstitucijoje išlinksnuotiems laisvės ir respekto žmogui bei religijai dėl to, sovietinė valdžia tebelaiko savo tikslu priverstinį žmogaus dvasioje pasireiškiančių individualumų ištrinimą įgimtų žmoniškų polinkių sąskaiton. Vienok, giliau ir asmeniškiau galvojančių žmonių dar nepasisėkė iš gyvenimo išjungti dėl tų pačių priemonių barbariško pobūdžio. Iš viso, atrodo, jog bet kurias priemones benaudojant, pasaulėžiūrinių skirtumų niveliacijai dar ilgai priešinsis paprastas žmogiškas smalsumas, ne norįs pasitenkinti vienokiu atsakymu į žmogaus problemas. Ši smalsumą palaikyti (nes ir jis eventualiai gali būti palaužtas) ir jį visai paaštrinti turėtų būti vienas iš pagrindinių mūsų laisvinimo akcijos tikslų. O jį atsiekti tegalima, nevengiant nei raštinės, nei asmeniško kontakto su brolių anapus geležinės uždangos. Šių galimybių išstidijavi-

A. ir J. Česoniai, gyveną Philadelphiaje, aktyviai dalyvauja lietuvių tautinėje veikloje. Ponia A. Česonienė neseniai atšventė 60 metų amžiaus sukaktį ir ta proga atvykusieji ją pasveikinti Dirvai surinko aukų 60 dolerių. Tai gražus pavyzdys, kaip įvairių sukaktių proga galima paremti lietuviškąją spaudą. Ilgiausių metų sukaktuvininkei ir nuoširdi padėka aukotojams.

V. Gruzdžio nuotrauka

Nenutarė, ką daryti su Lietuvos kaimu

Aštuoniolika prakalbų buvo pasakyta gruodžio 28 dieną Vilniuje sušauktame komunistų partijos respublikinio centro komiteto suvažiavime, ir visos buvo apie kaimo gyvenimo kultūrinimą. Visi tvirtino, kad Lietuvos kaime gyvenimas dabar pilnas visokių gėrybių, ir kiekvienas ragino tą ar kitą dalyką taisyti. Sudėjus visus pasiūlymus, išeina, kad taisyti reikia viską. Bet po kalbų komitetas šį kartą išsiskirstė net jokio nutarimo tuo klausimu neparasęs. Vienintelis (viešas) sprendimas iš to suvažiavimo -- atleidimas iš LKP CK sekretoriaus pareigų A. Barausko ("Lietuvos šėliepno"), kurio 50 amžiaus sukaktis buvo pabrėžtinai iškilmingai atšvęsta prieš Kalėdas. Barauskas paliktas Liaudies Kontrolės Komiteto pirmininku. Tos pareigos dabar vėl atjungtos nuo partijos. Jos atitinka valstybės kontrolės įstaigos pareigas.

Tik degtinės niekur netrūksta

Iš kito sekretoriaus -- A. Barausko -- pranešimo apie Lietuvos kaimo gyvenimą konkretaus vaizdo sudaryti neįmanoma, nes ir jis, kaip ir visi sovietiniai pareigūnai, rūpestingai laikosi dėsno kalbėti lygtimis su daugeliu nežinomųjų".

Iš kiek konkretnių prastarimų dėmesio vertas skaičius: "Dabar respublikos kolūkius ir tarybinius ūkius aptarnauja 2.650 parduotuvių". Tai yra daugiau kaip po vieną parduotuvę

kiekviename ūkyje. (Pažymėtina, kad į tų ūkių teritorijas įeina ir mažesnieji miesteliai -- bažnytkaimiai, kuriuose visada būdavo po keletą ir net kelių ūkių parduotuvių). Tik tas skaičius nerodo, kad tose parduotuvėse pardavinėjama. A. Barauskas pažymėjo, kad darbininkai "dar ne visuomet gali pagal savo skonį įsigyti kaimo parduotuvėse gatavų drabužių, trikotažo gaminių, sezoninės avalynės bei eilės kitų prekių". Kadangi sąlygų patiemis drabužius gamintis ar namie siūdintis beveik nebeliko, tai dabar visiems ir visada reikia tuos dalykus pirkti, net tik "pagal skonį", bet ypač pagal išgales. Bet kai tą "ne visuomet gali", tai parduotuvių reikšmė lieka labai miglota.

"Didžiulę paklausą kaime dabar turi televizoriai, šaldytuvai, skalbimo mašinos", -- pareiškė partijos sekretorius, tačiau nepaminėjo nei vieno duomenis, ar ta paklausa bent kiek patenkinama. Tik vienos paklausos platų patenkinimą sekretorius įsakmiai patvirtino: "Pasitaiko (nesakė, ar dažnai), kad gyventojams reikalingos prekės guli bazėse, sandėliuose, tuo tarpu degtinė ir kiti alkoholiniai gėrimai plačiai pardavinėjami. Kai kurie bufetai ir parduotuvės kaime tampa karčiamomis. Nemaža yra bufetų, kur valgių asortimentas labai skurdus, o svaiginamų gėrimų -- kiek nori".

(ELTA)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

mui bei išieškojimui tebūna skirta bent dalis mūsų dėmesio šiais metais.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. WA 5-1861

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje parduodamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphia Klubų valdyba Naujų Metų sutikimo metu. Iš kairės R. Ardienė, V. Buinienė, V. Traunienė, S. Gamble-Gurskytė, J. Augaitė, O. Šalčiūnienė, E. Mitalienė, (Trūksta A. Špauksienės ir L. Šaudzienės).

V. Gruzdžio nuotrauka

Humoro vakaro programos dalyviai. Iš kairės: pirmoje eilėje - A. Valentinas, V. Butėnas ir J. Minelga; antroje eilėje - A. Baronas, D. Brazytė, programos vedėjas V. Vijeikis, N. Jankutė ir R. Vėžys. Nutraukoje trūksta Namiko ir Vedegio.

V. Noreikos nuotrauka

CHICAGO

PAVYKES HUMORO VAKARAS CHICAGOJE

Šių metų sausio mėn. 9 d. Chicagoje, baletų teatro

salėje, 2515 W. 69 St. LB Chicago Apygardos valdyba, nutarusi savo dviejų metų kadenciją baigti linksmiai, suruošė humoro vakarą. Vakaras praėjo su dideliu pasisekimu ir buvo

toks, kokio Chicago lietuvų visuomenė jau senai laukė.

Programą atliko visuomeninei žinomi rašytojai, pasireiškę ir humoro srityje: Aloyzas Baronas, Vladas Butėnas, Danutė Brazytė, Nijolė Jonkutė, Jonas Minelga, Albinas Valentinas ir Rimas Vėžys. Visi

scenoje pasirodė gerai pasiruošę, nuotaikingais populiariais kūriniais ir publikos buvo sekami su dideliu susidomėjimu. Daug šilumos ir nuotaikos vakarui suteikė programos vedėjas V. Vijeikis ir jo pakviesti humoristinio žanro aktoriai Namikas ir Vedegys. Pilna salė žiūrovų programos išpildytojams katučių nepagailėjo.

Vakaro metu buvo įteiktos premijos Draugo "Spyg-

lių ir Dyglių" bendradarbiams už humoristinę kūrybą. Premijas laimėjo: Aloyzas Baronas — pirmąją, Jonas Minelga — antąją, o trečioji buvo padalinta pusiau Albinui Valentinui ir Kęstučiui Gaidžiūnui. Premijas, viso 113 dolerių, skyrė žinomas Dirvos novelių konkursų mecenas Kašielionis. Jury komisijos pirmininkas Draugo redaktorius kun. J. Prunskis.

• "Laiškų Lietuviams" žurnalas Jaunimo metų praga yra paskelbęs straipsnų konkursą tema "Jaunimui atsakomybė dabaty". Tiek suaugusiems, tiek jaunimui iki 20 metų anžiaus bus skiriamos atskros premijos. Konkurso terminas — vasario 1 d.

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
DIRVĄ

Vaišių stalas po humoro vakaro, LB Chicago Apygardos vald. pirm. B. Nainys kviečia humorist A. Valentina tarti žodį. Iš kairės: B. Nainienė, A. Santaras, A. Kareiva, J. Bobinienė, A. Baronas, Dočkienė, Baronienė, B. Nainys, K. Avižienis, V. Vijeikis, Butėnienė, K. Dočkus, N. Jankutė ir R. Vėžys. V. Noreikos nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. French Cognac 5th — 4.39
2. Armagnac Imp. French Brandy.... 5th — 4.39
3. Skaidrioji 80 proof 5th — 3.19
4. Zubrovka 100 proof 5th — 4.75

5. Import. Bordeaux Wine 5th — 0.98
6. Import. Riccadonna Vermouth Bott. — 1.29
7. Import. Napoleon Vermouth Bott. — 1.19

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Balys Auginas

Humoreska

VELNIAŽENKLIAI

(2)

Apie mus suplūsta ir daugiau liaudies. Matyti, išgirdę ponios aiškinimus ir kaistančius meno debatus. Žinia, kiekvienam smalsu išgirsti žinovo nuomonę. Svarų žodį. Glaustis prie nusimanančio skverno. Ir įsikibus jo laikytis. Na, o paskui -- su vaikišku pasitikėjimu -- kaip gerai išmoktą pamoką, papūgiškai pakartoti "savo asmenišką" nuomonę. Juk nedaug dar kas ir nutuokia apie tą dar visai nežinomą naująjį meną.

Matau, Bėdulių žmonelės skrybelaitė virstelėjo ant dešinio šono. Greičiausia, nuo gyvenimo bendrakaileivio nemokėsiškumo. Na, manau sau, laikykimės -- bus audra. Tačiau ji tebegyvena taikingo meno koegzistencijoje.

Atsidūstu. Kaip gražu, kai žmonės meną skaito, kaip atverstą knygą!

-- Ir iš kur tiek vaizduotės pas poniją? Atrodo, kad tamstai šis atsajusis menas nėra per kiečiausias riešutas? Ak, meno paslaptys tamstai tik grynai niekai! -- Šukteliu entuziazmo bangos užplūta.

Tikriausiai, žaunesnio pašlovinimo nebūtų sugebėjęs išspausti nė Simonas Stanevičia. Kai jis savo įkvėpimo įkarštį iš šlovingų Vilniaus plytų dėliojo į nemirtingąją savo odę.

-- Ak, ponai, -- pakėlė mūsų aiškintoja savo rankutę su tviskančių deimantų žiedais. -- Prie meno reikia eiti su atvira širdimi. Palaipsniui jį pažinti. Stengtis išgyventi kartu su dailininku. Pajusti, ką kūrėjas jautė kurdamas...

Deimantų švytėjimo apakintas, nukrypęs nuo abstrakčių menų, pašnibždomis kušteliu bičiuliui:

-- Bet tu, Albinai, savąjį deimantais nukarstei. Kaip kalėdinę eglutę. Konkrečiai jau, žinoma, kalbant...

Ir mudu nučiuožiam į šoną. Nutarę patys savo kukliom jėgom susipažinti su menu. Te širdis pati jaučia! Te pats menas kalba į mus!

-- Kas čia dabar per keistenybė? -- Beveik supyksta ant meno bičiulis. -- Matai, ant kokios pabalos užšokom! Tamsi dėmė -- rutulys -- ir linijos... Ir, veizėk, dargi kokia drebančia ranka nukreivėzotos...

-- Žinai, menininkai... Suprasi juos! Kartais nugeria. Tada ir ranka šelmiškai netvirta. O įkvėpimas išgėrus, girdėjau, geresnis...

Toliau užkliūname už kažkokios išnarstytos figūros. Bandydami ją bent savo mintyse kiek žmoniškiau sunarstyti mes plušame ilgokai... Ne taip jau, pasirodo, lengva ką nors padarais sukurti!

Nuo kūrybinio darbo mus šiurkščiausiai nutraukia išgąstingas vaiko klyksmas.

-- Gi... Albinai? -- Sakau -- Prisimeni tą pustrėčio pavasa-

rio kūrėją? Gal ir iš čia atvestų kūdikių koks genijus ant motinos krutinės klykdamas kelia protestą? Išvydęs kūrybos išniekinimą...

Pro mus iš kitos pusės praskuba Pleskaičiai. Su kūdikiu ant rankų.

-- Tai kurgi taip skubiai iriatės? Užkalbina sveikindamasis Albinas.

-- Gi norim pasiteirauti paveiklo kainos.

-- Pirkit, pirkit -- bus aplaistymo! Kur? -- Albinas smalsumo paraką padega.

-- Anoį salėj. -- Sako džiaugsmu nupliskusi Pleskaitienė. -- Penkiasdešimt pirmuoju numeriu pažymėtas. Žinotumėt, vaikas vis toks neramus, toks neramus... Ir unkštė vis... Kaprizingas... Tik priėjome prie ano paveiklo... Kaip jis pavadintas, Mikuti? -- Kreipėsi į vyrą.

-- Slibinų Kova -- atsakė liepsnojančiom akim vyras.

-- Nesuprantu, -- įsiterplau pokalbį -- Tokį baisų paveikslą ir norite pirkti! Jis turi būti kuo nors nepaprastas?

-- Tikrai baisus. Ir nepaprastas. Vaikas iš karto nustojo kniurkti. Toks geras pasidarė. Kaip katinukas. Einam prie kito -- vėl vargonus paleido... Grįžtam atgal -- tyliai man galvą ant krutinės padėjo. Kad nors murkt. Čia man ir kilo mintis. Esu gi buvęs pedagogas. Ir žinau, kad menas yra -- anot Foersterio -- geriausia auklėjimo priemonė. Taigi, ir nutarėm pirkti. Kad būtų vaikas kuo pagąsdinti. Anot, Montessori, gi negali vaiko mušti! Taigi, čia menas bus vietoj diržiuko, taip sakant... Bet atsiprašome. Skubame. Kad kas susigundęs pirma mūsų to šėdevriuko nenupirktų...

Ir pakniopstom, linktelėję, prasmego minioj.

Mudu su Bėduliu taip ir likome bežadėję.

-- Ir kūdikius, žaičiai, atgabeno -- atsišvošėjęs nirsta Albinas.

-- Patys nesuprantam to užburto meno, tai kam dar mažutėlius į nuomari vartyti?

Apsukam dar vieną ratą per kupinas meno menes. Stengiamės pagauti "daiktų dvasią". Vėl apžiūrinėjam visus paveikslius, Rūpestingai. Visas dėmes. Figūras. Brūkšnius. Sutepimus. Apšlakstymus. Nutaškymus. Teptukų nuvalymus. Vingių vingius. Visus tuos paslaptinius velniaženklus, anot Albino, ieškome meno. Tarsi viduramžių alchemikai. Tik jie ieškojo to paslaptingojo "filosofinio akmens". O mes iš paskutiniųjų stengiamės surasti "filosofinę meno tiesą".

Ir keista -- kuo daugiau trokštame perprasti meną, tuo labiau jis mums grimsta į miglas. Pagaliau ir prakaistas ima sunktis.

-- Jau mano kailis sušlapo nuo to akių monijimo... Nuo visos tos mistikos... -- Sudejuoja Bėdulis su tokia lūdna savižudžio išraiška veide. Net man jo pagailo. Ir dairosi žmonos.

Ją surandam susitaršiusiu kuodu. Bemosikuojančia. Suplukusią ir dar tebeaiškinančią tamsiai liaudžiai. Tokiai pat, kaip mudu.

.... Ir todėl, kai žiūrime į šį naująjį meną, nenorom pakyla dvasia... jis verčia mus kentėti... nes tose neatpažintose formose gyvena menininko siela... negyvos formos tragiškai kalba į mus...

Akiniuotas visuomenės viršūnių atstovas nemandagiai ir karingai stukteli mus alkūne. Jis vedasi barzdotą jaunuolį.

-- Dėmesio, gerbiamieji. Leiskite jums pristatyti mūsų genialųjį... Gal maestro malonėsite bent keletą meniškų žodžių?

Dailininkas kukliai paslepia šypseną į barzdą.

-- Koks mano kūrinys tamstoms geriausiai patinka? -- susikišdamas rankas į kišenes, prasižergęs paklausia.

Mudviejų nuostabai, Albino kritikė staiga už visą neralius minią drąsiai pasiaukuoja. Nelyginant kokia solistė, skambančiu va pelių maloniai pakutena menininko paširdį:

Štai, mielas dailininke, kūrinys, kuris verčia mane ir, man visus čia esančius išgyventi aibę jaudinančių minčių... Visą skausmą... Sukrečia sielą ir atskleidžia kūrėjo turtingą vidų ir saulį... Štai, įsų "Vakaras". Rausva deganti žemė... Tamsus dugus... Medžių ištistos rankos... Maldaujančios...

Tą akimirka įvyksta kažkas šurpliai nemeniško. Dailinink parausta. Žengia atupastas nuo savo paveiklo. "Negi, kaip ta liaudies pasakų katinui būtų kopūstlapis ant uodegos užkritęs?"

dūmoju sau, nesusigaudydamas. O dailininkas puolasi vėl atgal prie paveiklo.

-- Grįna menas -- ne kitaip... Šnibžda man ausin Albina -- Kuris asilas išdrįso mano kūrinių išniekinti? Įžnulus! P kabinti apverstą?

Mus, paprastus mirtinguosius, prislėgė klaiki tylą. Sunkiu, slop akmeniu. Vadinas, ne juokais menas aukštyn kojom sėstėlėjo.

Ir atvertęs atgal paveikslą barzdotas kūrėjas piktokai: -- K jums sakė, ponai, kad žemė dega? Aš čia atvaizdavau jūrą. Ir dangus, bet pragaras. Ir ne medžiai, o mirusių šešėliai... Kenčia čios dvasios, vadinas...

-- Bet... bet... dailininke, -- mikčioja suglumusi mūsų žinov -- kataloge pasakyta aiškiai, kad tai "Vakaras"...

Dailininkas plėstė išplėšia katalogą.

-- Melas.. Visur nerūpestingumas. Aiški klaida. Korektūros Ponai, šis mano kūrinys vadinas "Vėlinės pragare".

Žvilgtelėję į akiniuotą visuomenės viršūnę. Kurio neatnakin veikla klaidina liaudį. Tai jo čia privedta tiek organizacinių nesipratimų... O jis stovi nejudrus. Pilksvai baltas. Tarsi nuliet stulpas.

O Albino žmona -- nebūtų Bėdulienė. Kai reikia -- ji geba p naudoti tą "moterišką šeštąjį jutimą". Iš kiekvienos bėdos ji išsuka. Nė sunkios krašto nesušlapusi.

Ar nepakiš ji ir barzdočiui nuostabią mintį?! Lyg legendari koji Afroditė žaviamam Parui aukso obuoliuką.

-- O gal geriau pavadintume "Vėlinių Vakaras Pragare"? K manote? Ir skamba poetiškiau. Ir čia yra užtenkamai vakaro žartų. Štai, rusva spalva. Ir to vaiduokiško pilkumo. Ir, štai, dervos tarsumo. Ir kenčiančio kontrasto, išsiliejančio gedulingų liudnumu tai juoda...

Į apstulbusio dailininko barzdą ima grįžti gyvybė. Ir jis iškelmingai viešai paskelbia:

-- Ponios pasrašomas, sutinku šį kūrinių pavadinti "Vėlinių V karas Pragare" --

Tai buvo ištarta tokiu genialiu balsu. Tartum dailininkas būtų padaręs didžiausią paslaugą visai lietuviškai "didžiajai bendru menei".

-- Idomu, ką ponai pasakytų apie mano paskutinį kūrinių "Atmiškąją Madoną"?

Ir pilnas kūrybinio veržlumo, dailininkas, iš pat mirtingos n nios panosės paveržęs mūsų vienintelį meno švyturį, nusive Albino moterį antrojo menėn. Prie kito savo genialaus kūrinio

O mudu su Bėduliu taip ir paliekame už abstrakcinio meno ribų

Sausio 29 dieną, šeštadienį, Clevelande, šv. Jurgio parapijos salėje ruošiamas Lietuvių Budžių metinė šventė -- koncertas-balius. Solistė Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė dainuos naujų lietuviškų dainų ir svetimų kompozitorių dainas ir arijas lietuviškai. Akompanuos p. Karsokienė.

Prašome pakvietimus įsigyti iš anksto, nes dėl vietos stokos prie įėjimo pakvietimai nebus duodami.

Bus malonu ir džiugu išgirsti jau žinomą Amerikoje ir Kanadoje solistę J. Krištolaitytę-Daugėlienę. Pakvietimai gaunami pas Šarkauskienę tel. 731-0844, pas A. Jonaitį tel. 531-4608 ir pas K. Pautienį tel. ER 1-4168, Pradžia 7 val. ir 30 min.

• L. B. I Apyl. numatytas parengimas, kviečiant Hamiltono vaidintojų grupę atvykti su Binkio "Atžalynų" sausio 22 d., neįvyks.

• Tradicinis ALT S-gos Clevelando skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 12 d., 7 val. vak. Čiurlionio Ansamblio namuose — Magnolia Dr.

Programoje — filmo demonstravimas apie prezidento Antano Smetonos gyvenimą ir veiklą Amerikoje ir laidojimo iškilmės.

Po programos — vaisės. Minėjime kviečiami dalyvauti ALT S-gos skyriaus nariai su šeimomis, Korp! Neo-Lithuania nariai ir Clevelando visuomenė.

• Sąžiningiausią patarnavimą visais draudimo reikalais, gausite paskambinę patyrusiam draudimo atstovui V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Ohio Bell prezidentas Claude M. Blair (dešinėje), Ohio gubernatorius James A. Rhodes ir Fred Neuenschwander (kairėje), valstijos pramonės vystymosi direktorius, stebi telefono bendrovės planus, pagal kuriuos numatoma modernizuoti ir plėsti b-vės įrangą už 120 ml. dol.

Gubernatorius Rhodes pabrėžė, kad toks kapitalo investavimas ir b-vės plėtimasis smarkiai prisideda prie Ohio valstijos pastangų pramonei išplėsti, tuo pačiu suteikiant daugiau darbų valstijos gyventojams.

• LB Clevelando I-mai Apylinkai priklausantieji lietuviai prašomi užsimokėti LB solidarumo įnašą.

Užsimokėti galima valdybos nariams bet koku laiku kiekvieną sekmadienį po liet. pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje, arba pasiunčiant paštu valdybos išdėstui A. Jonaičiui — 13415 Milan Ave., Cleveland, Ohio 44112.

Taip pat galima įnešti mūsų einamono sąskaiton #12529 — Superior Savings Ass., paliekant (būtinai) raštelį su pavarde, adresu ir kiek įmokama.

Solidarumo įnašas priimamas už 1965 ir 1966 metus. Solid. mok.: šeimai 3 dol., įjungiu 2 dol. ir nedirbančiam 1 dol. metams.

Būkime salidarūs LB tikslų parėmimui atliekant daliną tautinį įsipareigojimą. Nevarstysime Tamstų namų durų ir nesiuntinėdami atskirų paraginių sumąžinsime LB-nei išlaidas.

LB Clevelando I-os Apyl. Valdyba

• Valerija Žitkutė ir Juozas Gražulis susijedavo ir balandžio 30 d. ruošiasi sukurti lietuvišką šeimą.

V. Žitkutė, gimusi Clevelande, bet dar mažametė būdama tėvų nuvežta Lie-

tuvo, yra nuolatinė šv. Jurgio parapijos choro dainavė ir veikli kitų lietuviškų organizacijų narė.

Juozas Gražulis, buvęs Clevelando Lietuvių Klubo prezidentas ir direktorius, gimęs Clevelande, daug savo iniciatyvas parodęs lietuviškosios svetainės išlaidų kyme ir pagražinime, darbuojasi buriant lietuvių ekonominei veiklai ir vadovauja vienam iš investorių klubui.

• Norintiems patekti į Metropolitan Operą dainininkams ir dainininkėms patikrinimai numatyti Clevelande vasario 12 d. Cleveland Institute of Music patalpose (11021 East Blvd.).

Metropolitan Operos vadovybė tokius patikrinimus daro 14 krašto vietovėse, ieškant naujų talentų. Atrinktų kandidatų finalai Great Lake regionui įvyks vasario 13 d., gi galutina atranka bus daroma New Yorke kovo 24 ir 27 dienomis.

Kandidatai pareiškimus gali paduoti 323 Republic Bldg., Cleveland, Ohio 44115 ar dėl detalių teirautis tel. PR 1-0055.

Ir regionuose laimėjusiems numatytos premijos nuo 100 iki 300 dol.

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Ar kada skaitėte kitą pusę savo elektros sąskaitos?

Suprantama, kad ne. Svarstyti tą pusę kuri parodo kiek elektros sunaudojote į mėnesį, ir kiek tai kainuoja, paprastai to užtenka. Specialiai, kai bendroji suma rodo daugiau nei įprasta.

Bet yra ir kita pusė elektros sąskaitos.

Tai toji dalis, kuri nurodo į elektros vieneto kainą, sumažėjusią 28% nuo 1940 metų.

Jei gi šiuo metu mokate daugiau, tai reiškia, kad naudojate dažniau.

Taigi, kai viena sąskaitos pusė rodo, kiek elektrinių priemonių sudaro dalį jūsų modernišką gyvenimą, kita pusė pasako, kodėl elektra, kuri varo visas priemones, yra geriausiu pirkiniu jūsų šeimos biudžete.

Tai bent fabula, rašyta atvirutėje.

The ILLUMINATING Company
An investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

HELP WANTED MALE

DIEMAKER

Opportunity to work on automation and mechanization. Hourly rate and overtime.

A. HALEX DIE CO.
23901 Aurora Rd.

SEWING MACHINE MECHANIC

Steady full-time or part-time work. Singer 107 and 143 only. Excellent starting salary 3 weeks paid vacation, good working conditions, etc.

CLEVELAND COAT FRONT CO.
861-0280

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....

INSURED SAVINGS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RENKASI SVARBIŲ PASITARIMŲ

Rūpimiems klausimams pasiaiskinti ir aptarti Vliko ir PLB Valdybos sutarimu sausio 22-23 dienomis Clevelande įvyksta pasitarimas, į kurį, be Vliko ir PLB valdybų, taip pat kviečiami ir kiti politiniai mūsų veiksniai bei JAV ir Kanados liet. bendruomenių vadovybės.

• K. Pocius, Vilties Draugijos valdybos vicepirmininkas, visokeriopai remdamas Dirvą, šiomis dienomis 1966 metams užsakė Dirvos laikraštį Vytautui Andruškevičiui, gyvenančiam Anglijoje.

LOS ANGELES

• Dr. J. J. Bielskis, buvęs ligšiol Lietuvos Garbės Konsulu Los Angeles, Cal., nuo š. m. 5 d. pakeltas Generaliniu Garbės Konsulu.

"AUKSO ŽASIS" LOS ANGELEJE

Šių metų sausio mėnesio 29 ir 30 dienomis, šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, 3855 Evans St., Los Angeles, yra ruošiami pirmojo lietuviško spalvoto teatrinio filmo "Aukso žasis" trys seansai.

Šeštadienį, sausio 29-tą dieną, 7:30 valandą vakaro yra rengiama filmo Vakarų Amerikos premjera. Po filmo rodymo bus vaišės ir šokiai, grojant linksmai kapelai. Prie stalų svečiai bus aptarnaujami žavių lietuvių.

Sekmadienį, sausio 30-tą dieną, pirmasis seansas — papigintomis kainomis — įvyks 12:30 valandą po pie-

tų. Antrasis seansas prasidės 7 valandą vakaro. Po vakarinio rodymo bus taip pat vaišės ir šokiai, grojant magnetofoninei muzikai.

Bilietai ir stalų rezervavimo reikalais prašome skambinti į LITU-FILMO studiją, telefonu HOLLYWOOD 2-9649 arba HOLLYWOOD 4-4639.

Bet koks lietuviškas filmas yra didelė retenybė. "Aukso žasis" filmas, bet gi, yra lietuviškojo filmo pasaulio istorinis įvykis: Tai pirmas lietuviškas pilno metražo, garsinis, spalvotas, grynai lietuviškom jėgom pagamintas filmas išeivijoje. Jo pamatyti turėtų visi — dideli ir maži. Ir suaugusiems ir mažiems filmo turinyje yra kuom pasigrožėti ir pasidžiaugti. (j.)

NEWARK

• Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 13 d., 4 val. p. p., Lietuvių šv. Jurgio Draugijos salėje, Newark pagrindiniu kalbėtoju bus Vyt. Abraitis. Minėjimą rengia ir visus prašo dalyvauti New Jersey Lietuvių Tarybos Valdyba.

CHICAGO

• Dariaus-Girėno Lituanistinė mokykla kalėdinę eglutę surošė Gage Parko auditorijoje sausio 9 d. Pirmą kartą buvo suvaidintas J. Rūtenio vieno veiksmo vaidinimas "Tyliąją naktį". Šiam vaidinimui daug darbo įdėjo mokytojos M. Šulaitienė, E. Narutienė, G. Česienė ir kt. Šio patriotinio veikaliuko mintis perdavė Pauliukas-Algis Avižienis, o jo sesutė Dalytė-

Ramunė Kazėnaitė, dar natūraliau savo vaidmenį atliko. Birutė Bružaitė angelų vaidmenį, Dainė Narutytė — Lietuva — buvo geri tiek tarsena, tiek žestikuliacija. Taip pat gerai suvaidino Vytenis Andriušis — Kalėdų Senelį. Kiškiukų šokių gerai paruošė mok. J. Juozavičiūtė ir D. Kucėnienė. Tautinius šokius mokė mokyt. K. Ulevičius.

Mokinių choras, vadovaujamas mokyt. F. Strolis, padainavo keletą dainelių.

Lit. mokyklą sveikino Airijos vicekonsulas Mr. O'Brien. Chicagos apyg. pirm. inž. Br. Nainys, įteikdamas 500 dol. Mokyt. S-gos pirm. Lapinskas. Programą pradėjo mok. ved. J. Kavaliūnas. Dar kalbėjo tėvu kom. pirm. V. Jasinevičius. Kalėdų senelio vaidmenį visiems vaikučiams dovanas įteikė Zigmas Jonynas. Po programos visi vaikučiai ir svečiai buvo pavašinti.

Dalyviu buvo pilna auditorija, 350 asmenų. L. Š.

HARTFORD

PABALTIEČIŲ BALIUS

Nuo 1958 metų pabaltiečiai Connecticuto valstijoje gana sklandžiai bendradarbiauja kultūrinėje ir politinėje plotmėje.

Šiai veiklai vadovauja Conn. Pabaltiečių Komitetas.

Praeitais metais birželio 20 dieną buvo suroštas gana sėkmingas Laisvės Sąskrydis su eiseną, dalyvaujant per 3000 žmonių. Apie šį įvykį rašė ne tik lietuvių, bet ir šios valstijos daugelis amerikoniškų laikraščių.

Kasmet ruošiami pabaltiečių koncertai-baliai jau įėjo į tradiciją. Šių metų pokylis, pavadintas — Pabaltiečių Draugiškumo Balium, įvyksta sausio 22 d. Statlerio viešbučio patalpose, Hartforde. Šiam pokyliui vadovauja teisėjas Pranas Monchunas. Po kokteliu ir pietų bus koncertinė dalis.

Dainuoja solistė Daiva Mongirdaitė, akompanuojant muzikei Eleonorai Dvarionaitė.

Po koncerto šokiai, kuriuos atidaro baliaus pirminkė Ada Ustjanauskienė. Bendrame komitete iš lietuvių dalyvauja: Phyllis Gailun, Ada Ustjanauskienė, Zita Dapkienė, Marta ir Zigmas Strazdai.

Reikia tikėtis, kad šiais metais šaunusis pabaltiečių pokylis praeis tikroje draugiškumo dvasioje ir dar daugiau prisidės prie glaudesnio bendradarbiavimo. (s)

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARAS

ir įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti, atvykę į naujai atidarytą DIRVOS krautuvę, 6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p.

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS

ĮVAIRIAUSIU ĮŠDIRBINIU TVOROS. STOGELIAI IR KITI MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

V. Krėvės lituanistinės mokyklos Philadelphijoje choras, vadovaujamas A. Kaulinytės, dainuoja per Kalėdų Eglutę.

KALEDU EGLUTE PHILADELPHIJOJ

Philadelphijoje jau yra susidariusi graži tradicija, kad Vinco Krėvės Šeštadieninė mokykla kasmet rengia Kalėdų Eglutę šio miesto ir aplinkinių lietuviukams. Tad ir š. m. sausio 9 d. prisirinko šv. Andriejaus parapijos salė pasižūrėti mažųjų artistų ir pagyventi praėjusių Kalėdų nuotakomis.

Buvo suvaidinta B. Kalvaitienės pasaka "Raudonoji Kepuraitė", kurią su patyrimu surežisavo mokyklai talkon atėjus Ad. Gaigalas, Pagrindinį Raudonkepuraite vaidmenį, laisvai jausdamas ir sklandžiai tardama savo žodžius, atliko A. Kananavičiūtė. Motiną vaidino G. Avižonytė, Senelę -- D. Bakanaitė, Girininką -- K. Ramanauskas-Roman, Vilką -- P. Vaškys ir pranešėju buvo Vyt. Volertas. Daillas dekoracijas pagaminti režisieriui padėjo P. Vaškys, V. Šalčiūnas ir V. Muraška. Vaizdai labai pagyvino ir paturtino šmaikščius juodus Drugeilių, raudoną Žemuogių ir sidabru žvilgančių Ramunių šokiai, kuriuos išradingai parengė, parinko muziką ir kostiumus suprojektavo bei pati pasiūvė tautinių šokių mokytoja Estera Bendžiūtė.

Pertraukos metu mokyklos vedėja G. Maciūnienė pranešė, kad mokytojų ir Tėvų komiteto sutarimu mokyklos tautinių šokių grupė pavadinta Šarūnu, tuo paremkant jai vieną iš būdingiausių Krėvės kūrybos vardų, kaip tik ir tinkančių Krėvės vardą turinčiai mokyklai. Tiesa, Šarūnas nebuvo koks menininkas, o narsus senosios Lietuvos karžygs. Betgi mūsų jaunimui, gimusiam ir augančiam ne savo tėvų krašte, tokios šarūniškai tvirtos lietuviškos dvasios kaip tik labiausiai ir reikia. Tad ir Šarūno vardo parinkimas darosi savotiškai prasmingas.

Antrojoje programos dalyje naujai "pakrikštytasis" Šarūnas, mkt. E. Bendžiūtės vadovaujamas, pašoko kelis šokius, iš kurių publikai ypač patiko berniukų "Oželis". Šokiams akordeonu akompanavo R. Juzaitis (pernai šešt. mokyklą baigęs) ir gitara K. Ramanauskas-Roman, kuris vieną dalykėlį dar ir solo pagrojo.

Raudona Kepuraitė (A. Kananavičiūtė) miške tarp ramunių, žemuogių ir drugelių.

Philadelphijos lituanistinės mokyklos mokiniai suvaidinę Raudoną Kepuraitę. Scenoje girininkas K. Ramanauskas, Raudona Kepuraitė A. Kananavičiūtė ir senelė D. Bakanaitė. J. Čikotaitės nuotrauka

DETROIT

PARENGIMAI DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE

Sausio 22 d. Kaukių Baliaus, rengia Detroito Jūrų Skautai.

Sausio 29 d. "Antras kaimas", vaidina Antrojo Kaimo grupė, rengia Korp! Neo-Lithuania Detroit.

FIRST CLASS

DIE MAKERS

Steady work. Overtime & fringe benefits.

KOTCHER TOOL & ENGR.

23801 Mound Rd.

Warren, Mich.

WANTED AT ONCE HYDRO-TEL OPERATORS BORING MILL OPERATORS BENCH MEN FOR DIE CAST DIES

RADIAL DRILL OPERATOR JOURNEYMEN PREFERRED 58 hour week. All shifts

PERMANENT MOLD DIE CO.

2275 E 9 Mile Rd.

Warren, Mich.

313 — 536-9055

(141-8)

Mylimam tėveliui

A + A

VINCUI MINKŪNUI

mirus, jos sūnui, FSS Centro Valdybos vicepirmininkui RIMANTUI ir jo mamytei reiškia gilią užuojautą

Filisterių Skautų Sąjunga

V. MINKŪNUI

mirus, poniai MINKŪNIENEI ir p. inž. R. MINKŪNUI reiškia gilią užuojautą

V. L. ir K. Civinskai

Mielam Bičiuliui

A + A

Pulk. PETRUI KUTKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ponį JANINĄ, dukrą DANUTĘ ir kartu liūdime

Irena ir Petras Vėbrai

Skaityk ir platink DIRVĄ